

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
สารบัญตาราง	(ญ)
สารบัญแผนภูมิรูปภาพ	(ฎ)
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	(ฐ)
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๕
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๖ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๐
๑.๘ ประโยชน์ที่ได้รับ	๑๑
๑.๙ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๑๒
บทที่ ๒ ศึกษาพุทธวิธีการเผยแผ่พุทธธรรมทางพระพุทธศาสนา	
๒.๑ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล	๑๔
๒.๑.๑ คุณสมบัติของนักเผยแผ่	๑๔
๒.๑.๒ ลีลาการเผยแผ่	๑๕
๒.๑.๓ หลักการเผยแผ่	๑๕
๒.๑.๔ หลักการเรียนรู้ผู้ฟัง	๑๖
๒.๑.๕ วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล	๑๘
๒.๒ กลวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแบบต่างๆ	๒๓
๒.๓ ภาษาที่พระพุทธเจ้าใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	๒๖
๒.๔ การใช้สื่อในการเผยแผ่พุทธศาสนาของพระพุทธเจ้า	๒๘
๒.๔.๑ สื่อธรรมชาติเกี่ยวกับพืช	๒๙

๒.๔.๒ สื่อธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์	๒๙
๒.๔.๓ สื่อธรรมชาติเกี่ยวกับบุคคล	๓๐
๒.๔.๔ สื่อธรรมชาติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	๓๐
๒.๕ พุทธวิธีการเผยแผ่พุทธธรรมด้านความกตัญญูกตเวที	๓๒
๒.๕.๑ ความสำคัญของความกตัญญูกตเวที	๓๓
๒.๖ สรุป	๓๕

บทที่ ๓ ศึกษาการใช้สื่อโทรทัศน์ในการเผยแผ่พุทธธรรม

๓.๑ สถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย	๔๐
๓.๑.๑ สถานีโทรทัศน์แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย	๔๐
๓.๑.๒ สถานีโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก	๔๐
๓.๑.๓ สถานีโทรทัศน์ระบบดาวเทียม	๔๐
๓.๒ การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ไทย	๔๑
๓.๓ รายการโทรทัศน์ที่นำเสนอพุทธธรรม	๔๒
๓.๓.๑ สถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดินที่นำเสนอพุทธธรรม	๔๓
๓.๓.๒ สถานีโทรทัศน์ผ่านระบบดาวเทียมที่นำเสนอพุทธธรรม	๔๕
๓.๔ โครงสร้างการเล่าเรื่องทางสื่อโทรทัศน์	๔๘
๓.๔.๑ โครงสร้างการเล่าเรื่องแบบสามองค์	๔๘
๓.๔.๒ การเล่าเรื่องรายการวาไรตี้	๔๘
๓.๕ รูปแบบการนำเสนอพุทธธรรมผ่านรายการโทรทัศน์	๔๙
๓.๕.๑ ส่วนประกอบของรายการโทรทัศน์	๔๙
๓.๕.๒ รูปแบบรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอพุทธธรรม	๕๑
๓.๖ การเล่าเรื่องผ่านสื่อโทรทัศน์	๕๘
๓.๖.๑ แนวคิดการเล่าเรื่องของอริสโตเติล	๕๘
๓.๖.๒ ประเภทของการเล่าเรื่อง	๕๙
๓.๖.๓ การเล่าเรื่องพุทธธรรมผ่านสื่อโทรทัศน์	๖๐
๓.๗ การเล่าเรื่องรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	๖๒
๓.๗.๑ การวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๑	๖๓
๓.๗.๒ การวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๒	๖๔
๓.๗.๓ การวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๓	๖๖

๓.๗.๔ การวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการทีลิส	๖๘
ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๔	
๓.๗.๕ การวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการทีลิส	๖๙
ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๕	
๓.๗.๖ การวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการทีลิส	๗๑
ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๖	
๓.๗.๗ การวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการทีลิส	๗๓
ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๗	
๓.๘ แนวคิดการใช้สื่อโทรทัศน์ในการเผยแผ่พุทธธรรม	๗๕
๓.๘.๑ ประเด็นปัจจัยด้านผู้ส่งสาร	๗๖
๓.๘.๒ ประเด็นปัจจัยด้านรูปแบบเนื้อหา	๘๑
๓.๙ แนวคิดการเล่าเรื่องผ่านสื่อโทรทัศน์รายการทีลิส ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	๘๕
๓.๙.๑ ประเด็นแนวคิดการเล่าเรื่อง	๘๖
๓.๙.๒ ประเด็นการนำเสนอพุทธธรรม	๘๙

บทที่ ๔ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อโทรทัศน์ รายการทีลิส ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ	๙๓
๔.๑.๑ ผลการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์เชิงลึกของนายอภิรักษ์ แซ่ฮ้อ	๙๓
๔.๑.๒ ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ที่เกี่ยวข้อง	๙๔
กับนายอภิรักษ์ แซ่ฮ้อ	
๔.๒ ผลการวิเคราะห์พุทธวิธีการเผยแผ่พุทธธรรม	๙๘
๔.๒.๑ ผลการวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารกับองค์ประกอบของ	๙๘
พุทธวิธีการสื่อสาร	
๔.๒.๒ ผลการวิเคราะห์กระบวนการการสื่อสารกับพุทธวิธีการเผยแผ่	๑๐๑
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อโทรทัศน์	๑๐๕
รายการทีลิส ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	
๔.๓.๑ ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูตเวที	๑๐๕
ด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดูมารดาบิดาด้วยปัจจัยสี่ในพระไตรปิฎก	
กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการทีลิส ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	
๔.๓.๒ ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูตเวทีด้วยการ	๑๐๘
ยอมสละชีวิตตนเองเพื่อปกป้องชีวิตรามดาบิดาในพระไตรปิฎก	
กับพุทธธรรมที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการทีลิส ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	

๔.๓.๓ ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูทเวทด้วยการการ	๑๑๐
เตือนสติให้มารดาบิดาตั้งมั่นในธรรมในพระไตรปิฎก กับพุทธธรรมที่	
นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	

บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๑๕
๕.๑.๑ พุทธวิธีการเผยแผ่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	๑๑๕
๕.๑.๒ การใช้สื่อโทรทัศน์ในการเผยแผ่พุทธธรรม	๑๑๖
๕.๑.๓ ความสอดคล้องของการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อโทรทัศน์รายการดีสิบ	๑๑๘
ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	
๕.๒ อภิปรายผล	๑๑๙
๕.๒.๑ พุทธวิธีการเผยแผ่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	๑๑๙
๕.๒.๒ การใช้สื่อโทรทัศน์ในการเผยแผ่พุทธธรรม	๑๑๙
๕.๒.๓ ความสอดคล้องของการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อโทรทัศน์รายการดีสิบ	๑๒๐
ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๒๐

บรรณานุกรม	๑๒๒
------------	-----

ภาคผนวก

ภาพรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินที่นำเสนอหลักธรรม	๑๒๗
ภาพรายการโทรทัศน์ระบบดาวเทียมที่นำเสนอหลักธรรม	๑๓๐
ภาพรายการโทรทัศน์ดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	๑๓๒
เนื้อหารายการโทรทัศน์ดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	๑๓๕
ภาพผู้ให้สัมภาษณ์	๑๕๓
เอกสารเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๑๕๔
เครื่องมือวิจัย (แบบสัมภาษณ์)	๑๕๗
หนังสือยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัย	๑๖๑
เอกสารขออนุญาตสัมภาษณ์	๑๖๒
แผนภาพ Infographic	๑๗๒

ประวัติผู้วิจัย	๑๗๓
-----------------	-----

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงสถานีโอโทรทัศน์ภาคพื้นดินที่นำเสนอหลักธรรม	๔๓
ตารางที่ ๒ แสดงสถานีโอโทรทัศน์ผ่านระบบดาวเทียมที่นำเสนอหลักธรรม	๔๕
ตารางที่ ๓ แสดงรายการรูปแบบบรรยาย	๕๒
ตารางที่ ๔ แสดงรายการรูปแบบสนทนา	๕๒
ตารางที่ ๕ แสดงรายการรูปแบบละคร	๕๓
ตารางที่ ๖ แสดงรายการรูปแบบสารคดี	๕๔
ตารางที่ ๗ แสดงรายการรูปแบบการ์ตูน	๕๔
ตารางที่ ๘ แสดงรายการรูปแบบปกิณกะ	๕๕
ตารางที่ ๙ แสดงรายการรูปแบบเรียลลิตี้	๕๕
ตารางที่ ๑๐ แสดงรูปแบบรายการโทรทัศน์เผยแพร่หลักธรรม	๕๖
ตารางที่ ๑๑ แสดงการวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๑	๖๓
ตารางที่ ๑๒ แสดงการวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๒	๖๔
ตารางที่ ๑๓ แสดงการวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๓	๖๖
ตารางที่ ๑๔ แสดงการวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๔	๖๘
ตารางที่ ๑๕ แสดงการวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๕	๗๐
ตารางที่ ๑๖ แสดงการวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๖	๗๒
ตารางที่ ๑๗ แสดงการวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรายการดีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ครั้งที่ ๗	๗๓
ตารางที่ ๑๘ แสดงผลการวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารกับองค์ประกอบของพุทธวิธีการสื่อสาร	๙๙
ตารางที่ ๑๙ แสดงผลการวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารกับพุทธวิธีการเผยแพร่	๑๐๑
ตารางที่ ๒๐ ความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูทวดที่ด้วยการปรนนิบัติเลี้ยงดู มารดาบิดาด้วยปัจจัยสี่ในพระไตรปิฎก กับหลักธรรมที่นำเสนอ	๑๐๖

ผ่านสื่อโทรทัศน์รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	
ตารางที่ ๒๑ แสดงความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูทวดที่ด้วยการยอมสละ ชีวิตตนเองเพื่อปกป้องชีวิตมารดาบิดาในพระไตรปิฎก กับหลักธรรม ที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	๑๐๙
ตารางที่ ๒๒ แสดงความสอดคล้องเรื่องความกตัญญูทวดที่ด้วยการการเตือนสติ ให้มารดาบิดาตั้งมั่นในธรรมในพระไตรปิฎก กับหลักธรรมที่นำเสนอ ผ่านสื่อโทรทัศน์รายการตีสิบ ตอนคนจนผู้ยิ่งใหญ่	๑๑๑

สารบัญกราฟ

กราฟ	หน้า
กราฟที่ ๑ แสดงช่วงเวลาที่ยานสำรวจภาคพื้นดินที่นำเสนอหลักฐาน	๔๕
กราฟที่ ๒ แสดงช่วงเวลาที่ยานสำรวจระบบดาวเทียมที่นำเสนอหลักฐาน	๔๗

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

การใช้อักษรย่อ

อักษรย่อชื่อคัมภีร์ในวิทยานิพนธ์นี้ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พุทธศักราช ๒๕๓๙ คัมภีร์อรรถกถาภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และคัมภีร์อรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

การอ้างอิงพระไตรปิฎกอ้างอิงทั้งฉบับภาษาบาลีและภาษาไทย ใช้ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุถึง เล่ม /ข้อ/หน้า ตามลำดับ เช่น อง.จตุกก. (บาลี) ๒๑/๑๕๗/๑๖๒-๑๖๓ หมายถึง คัมภีร์ สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกกนิปาตปาติ ภาษาบาลี เล่ม ๒๑ ข้อ ๑๕๗ หน้า ๑๖๒-๑๖๓, อง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๑๕๗/๒๑๗ หมายถึง คัมภีร์ สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกกนิปาต ภาษาไทย เล่ม ๒๑ ข้อ ๑๕๗ หน้า ๒๑๗

พระวินยปิฎก □

วิ.มหา.	(ไทย)	=	วินยปิฎก	มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ.ม.	(บาลี)	=	วินยปิฎก	มหาวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
วิ.ม.	(ไทย)	=	วินยปิฎก	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
วิ.จู.	(บาลี)	=	วินยปิฎก	จูฬคคปาติ	(ภาษาบาลี)
วิ.จู.	(ไทย)	=	วินยปิฎก	จูฬวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.สี.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขุณฺธคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ที.สี.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ม.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ที.ปา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.มู.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปณณาสก์	(ภาษาไทย)
ม.ม.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปณณาสกปาติ	(ภาษาบาลี)
ม.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปณณาสก์	(ภาษาไทย)
ส.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวารวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

อง.ทก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ติก.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ติกนิบาตปาฬิ	(ภาษาบาลี) ☐
อง.ติก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาตปาฬิ	(ภาษาบาลี) ☐
อง.จตุกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ปญจก.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ปญจกนิบาตปาฬิ	(ภาษาบาลี) ☐
อง.ปญจก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ปญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.สตุตก.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	สตุตกนิบาตปาฬิ	(ภาษาบาลี) ☐
อง.สตุตก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	สตุตกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.อฏฐก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	อฏฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทสก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ขุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ขุททกปาฐะ	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.เอกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เอกกนิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.สตุตก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สตุตตินิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ดีสติ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ดีสตินิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ม.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิทเทศปาฬิ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิทเทศ	(ภาษาไทย)
ขุ.ป.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปฎิสัมภิตามรรค	(ภาษาไทย)

อภิธรรมปิฎก ☐

อภิ.วิ.	(ไทย)	=	อภิธรรมปิฎก	วิภังค์	(ภาษาไทย)
อภิ.ปุ.	(ไทย)	=	อภิธรรมปิฎก	บุคคลบัญญัติ	(ภาษาไทย)

อรรถกถา ☐

ที.สี.อ.	(บาลี)	=	ทีฆนิกาย	สมุญจลวิลาสินี	สีลกฺขณธวคคอฏฐกถา	(ภาษาบาลี)
ขุ.ธ.อ.	(ไทย)	=	ขุททกนิกาย		ธรรมบทอรรถกถา	(ภาษาไทย)